

[Aksel Larsen.]

af en Række pæne Navne, hvoriblandt adskillige Rigsdagsmænd, og som endelig opererede udelukkende med Penge, man havde laant af Statskassen. Man paastod, at ved at oprette saadanne Kolonier som den i Maaløv, altsaa paa at købe noget Jord i dyre Domme og paa den lade de arbejdsløse selv bygge deres Huse, vilde Arbejdsløsheden efterhaanden blive afhjulpet. Og Eksemplet fra Maaløv viser i Sandhed, hvor umulig den Historie var! Jeg kommer temmelig udførligt ind herpaa, fordi vi straks, da man startede, tog den op til indgaaende Belysning i „Arbejderbladet“ og ved en Gennemgang af alle Selskabets Dispositioner, dets Ledelse og Udsigterne for Kolonien paaviste, at det hele intet som helst andet var end et Svindelforetagende af den Slags, vi ser saa mange af ved den private Filantropis Virksomheder: Husene derude blev bygget ved Hjælp af underbetalt Arbejdskraft, idet de arbejdsløse, man tog op i Kolonien, kun fik delvis Arbejdsløn for det Arbejde, de udførte. Dette Forhold medførte Konflikt med nogle Fagforeninger, fordi Fag-Bevægelsen naturligvis maatte protestere mod, at Arbejdet blev udført til under tarifmæssig Betaling, og mod, at Arbejdet i øvrigt blev uforsvarligt udført. Man hævdede fra de fine Navnes Side — hvoriblandt adskillige Folketingsmænds, jeg erindrer saaledes det ærede Medlem Hr. Hans Thyge Jacobsens —, at naar disse Huse var bygget og Haven omkring Husene anlagt, vilde Husenes Beboere kunne leve, dels af at bo i Husene, dels af at dyrke Haverne og dels af nogle mystiske Arbejdsmuligheder, der skulde skaffes i Maaløv og Omegn.

Jeg tillader mig at gøre det høje Ting opmærksom paa, at jeg taler til Stenograferne og Referenterne, saa jeg henstiller til Medlemmerne i Tinget at fortsætte med at lave Spektakel, saa kun Referenterne kan høre, hvad jeg har at sige.

Vi har paavist, at der ikke fandtes Skygge af Arbejdsmuligheder for de 50 Familier derude, og at hvis de var i Stand til at betale den stipulerede Leje- og Forpagtningsafgift, vilde det være en ualmindelig god og kapitalistisk Boligforretning, der var iværksat; men der fandtes ingen som helst Muligheder for andre Indtægter til Familierne i Husene, naar de en Gang kunde flytte ind, end Muligheden for at faa Arbejdsløshedsunderstøttelse, saa længe deres ordinære Understøttelse strakte til, og derefter de usikre Muligheder for at faa en eller anden Slags Krisehjælp fra Stat og Kommune. Man afviste os haanligt

og sagde, at alting var i Orden, og at det vilde gaa godt. Og det gik godt, indtil Bomben sprang! Husene var halvfærdige, der manglede Døre og Vinduer, men de var lovet færdige til et bestemt Tidspunkt, nemlig i Fjor Efteraar, og altsaa flyttede mange af de arbejdsløse Familier ind i de halvfærdige Huse, der laa ude paa en aaben Mark uden Anlæg af Veje, Kloak, Vandledning og Lys eller lignende — i Virkeligheden utjenlige til Menneskeboliger, og samtidig var Beboerne afskaaret fra at skaffe sig det nødvendige til Livets Ophold. I hvor høj Grad Selskabet spillede Fallit, fremgik af, at dets Forretningsfører udsendte en storstilet Proklamation, hvori han hævdede som den væsentligste Fordel for Kolonien, at et Kvarters Gang fra Kolonien gik Landevejen til København, og der kørte Rutebilen, og hvis Beboerne af Kolonien kunde faa Arbejde i København, kunde de køre derind med disse Rutebiler — forudsat at de havde Penge til at betale, hvad det kostede. Ja, paa dette Tidspunkt bristede naturligvis Søbeboblen, og Selskabet gik mere eller mindre i Stykker, saaledes at et Par af de pæne Navne, deriblandt fhv. Folketingsmand Fraenkel, blev tilbage for at forsøge at redde Stumperne, medens de, der havde haft den direkte Fordel og været de initiativtagende i Foretagendet, hurtigst muligt forlod det synkende Skib. I denne Forbindelse maa det vel være tilladt at rette det Spørgsmaal til de dertil egnede Myndigheder, formentlig Socialministeren og Finansudvalget: Med hvilken Begrundelse kunde man af Statskassen udlåne ¼ Mill. Kr. til et Foretagende, hvis moralske Garanter var den fallerede Teolog Hr. Lützhöft og Lembekes næstkommanderende Eugen Danners værdige Broder, Louis Danner? Der er ikke nogen som helst Tvivl om, at navnlig Socialministeren vidste, hvad det var for makabre Personer, han her knyttede sin Tillid til, og derfor understreger jeg Spørgsmaalet: Hvorledes kunde man stille ¼ Mill. Kr. til disse Herrers Raadighed for at lade dem formøble den og desforuden bringe 50 Familier i den ulykkelige Stilling, de er bragt i gennem Kolonien ved Maaløvgaard? Nu kommer man og siger, at der maa bevilges Penge til Undervisning af Børnene. I den Situation, Familierne er bragt i, og idet jeg gaar ud fra, at det er umuligt at skaffe Børnene Undervisning paa anden Maade, vil vi naturligvis ikke modsætte os denne Bevilgning, men det bliver ikke den sidste, der skal til for at redde Plimsolleren i Maaløv, det er ganske afgjort. Det viste sig, at Sel-